

Rapport 2012:13

Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Per Sarnäs

Rapport 2012:13

Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Per Sarnäs

Fornlämningsnr: 20
Sankt Gertrud 4, Malmö stad
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2012 Sydsvensk Arkeologi AB

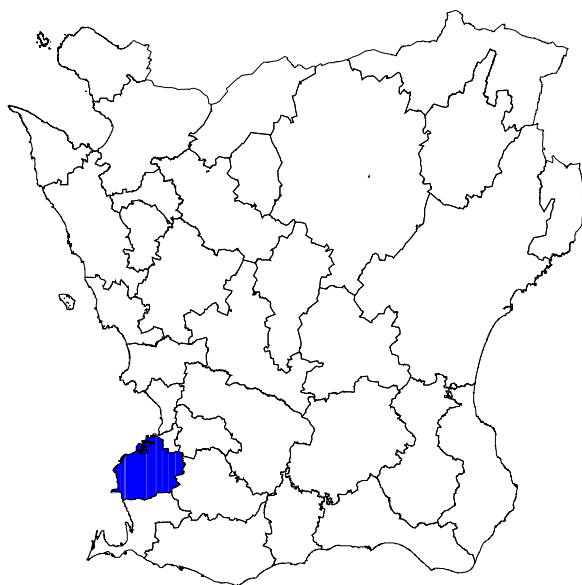
Rapport 2012:13

Omslag: Del av grundmur. Foto: Per Sarnäs

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Inledning	5
Fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	5
Referenser	7
Administrativa uppgifter	8

Figur 1. Karta över Skåne med Malmö kommun markerat med blått.

Figur 2. Karta över del av Malmö med Sankt Gertrudsgatan inringat med blått.

Inledning

Med anledning av dräneringsarbeten längs Sankt Gertrudsgatan har Sydsvensk Arkeologi AB genomfört en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning enligt beslut från länsstyrelsen i Skåne län (431-23150-11).

Fornlämningsmiljö

Sankt Gertrudsgatan är en tvärgata till Östergatan som under medeltid tillsammans med nuvarande Väster- och Adelgatorna bildade Then laange Adelgade. Den laange Adelgade utgjorde en av Malmös två medeltida torggator. Längs med sträckningen av Östergatan har det företagits ett flertal arkeologiska undersökningar genom åren (se vidare Thomasson 2009). I anslutning till den befintliga bebyggelsen, på det som idag är trottoarmark, har bebyggelse lämningar framkommit. Denna typ av lämningar påträffades bl.a. vid hörnet Bagersgatan-Östergatan, hörnet Östergatan-S:t Gertrudsgatan samt utanför Niels Kuntzes hus. Bebyggelse lämningen vid hörnet av Östergatan och Sankt Gertrudsgatan framkom vid en schaktningsövervakning 2007 (MK406) (Thomasson 2009:6f.).

Undersökningsresultat

I norra delen av schaktet var bredden i början 1,2 meter men övergick efter ett tag till 1 meter. I norra delen av schaktet framkom en stenläggning ca 1,1–1,2 meter under nuvarande gatunivå. Strax söder om stenläggning framkom en sluttande stenkonstruktion ca 0,8 meter under gatunivån. Vid en schaktningsövervakning 2007 (MK406) upptogs ett schakt endast ca 1,5 m

nordväst om stenläggningen men det finns inga uppgifter om att det påträffades någon stenläggning i det schaktet. Några år tidigare hade det genomförts en schaktningsövervakning (MHM12837) på exakt samma plats och då hade en kullerstensbeläggning dokumenterats i två sektioner (Heimer 2009). Möjligen kan stenläggningarna kopplas till Heligests torn som omnämns första gången 1475 (Rosborn 1984). Under den första stenläggningen kom ett svart "fett" kulturlager med fynd av enstaka ben. Ovanför stenläggningarna var marken omrörd och ett flertal ledningar löpte i gatans längdriktning. Drygt 30 meter söderut påträffades en större mängd stenar som kan ha ingått i en husgrund. De föreföll dock inte ligga in situ utan har troligen rubbats vid markarbeten och hamnat i fyllningen. Stenarna framkom i skiftet mellan de två hus som ligger längs med gatan. Huset som ligger i den södra delen av schaktet förefaller vara äldre då källarväggen innehöll en blandning av tegel och vanlig sten. En del av teglet utgjordes av storstenstegel (se omslagsbild). I övrigt framkom omrörda massor i schaktet.

Figur 4: Bilden visar de två stenläggningar som framkom i norra änden av schaktet. Stenläggningen med de större stenarna sluttade ned mot den andra stenläggningen. Söder om stenläggningen kom en sentida avloppsledning som kan ha förstört den. Foto från norr.

Referenser

- Heimer, O. 2009. Norra Vallgatan. Undersökningar intill och på den medeltida strandmuren. Malmö Museer. Arkeologienheten Rapport 2009:047.
- Rosborn, S. 1984. Malmö. Den medeltida staden och dess omland. *Riksantikvarieämbetet och Statens historiska Museer*. Rapport Medeltidsstaden 67.
- Thomasson, J. 2009. Östergatan. Preurbana aktiviteter, gatukonstruktioner, bod- och kvartersbebyggelse. Rapport 2009:004. Malmö Museer. Arkeologienheten.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	110111
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-23150-11
Datum för beslut:	2011-12-05
Projektnummer:	110111
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken:	Malmö
Fastighet:	Sankt Gertrud 4
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2C:23
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM (Manuell inprickning)
X koordinat:	6167852
Y koordinat:	1323608
Höjdsystem:	Malmö lokala
M ö.h.	ca 4,5 m
Fältarbetstid:	2012-01-09–2012-01-31
Antal arbetsdagar:	1
Antal arkeologtimmar:	5
Antal maskintimmar :	—
Exploateringsyta:	—
Undersökt yta:	50 m ²
Platschef:	Per Sarnäs
Personal:	—
Projektgrupp:	—
Underkonsulter:	—
Uppdragsgivare:	Bengtssons Trädgårdar AB
Fynd:	—
Dokumentationsmaterial:	Digitala fotografier förvaras på Malmö Museer (04:33)
Kostnader:	10 715:-

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2012

1. Fastigheten Kristianstad 4:4, Kristianstad stad, FU 2011, Christer Carlsson
2. Innerstaden 1:14 – Södergatan, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2011, Ingrid Gustin
3. Skanörs kyrka och kyrkogård, Skanör med Falsterbo socken, Vellinge kommun, FU 2004 och 2005, Lars Salminen & Ingrid Gustin
4. Stallbyggnad vid Ugerups säteri, Köpinge socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
5. Invändiga arbeten i Vä kyrka, Vä socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
6. Husbyggnation inom fastigheten 61:113, Gualöv socken, Bromölla kommun, SU 2011, Christer Carlsson
7. Öllsjö 67:1, Skepparslöv socken, Kristianstad kommun, AU 2011, Ylva Wickberg
8. Skanör 40:12, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
9. Provgropar inom Kristianstad 4.4, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2011, Christer Carlsson
10. Vintrie Park – område C1. Fastighet Vintrie 20:1, Bunkeflo socken, Malmö kommun, FU 2011. Kristian Brink
11. Fastigheten Kristian IV, Rådhuset, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, SU 2011, Christer Carlsson
12. VA-ledningar i Järnvägsgatan m.fl., Ängelholm, Ängelholms kommun, FU 2011, Jan Kockum
13. Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2012, Per Sarnäs

